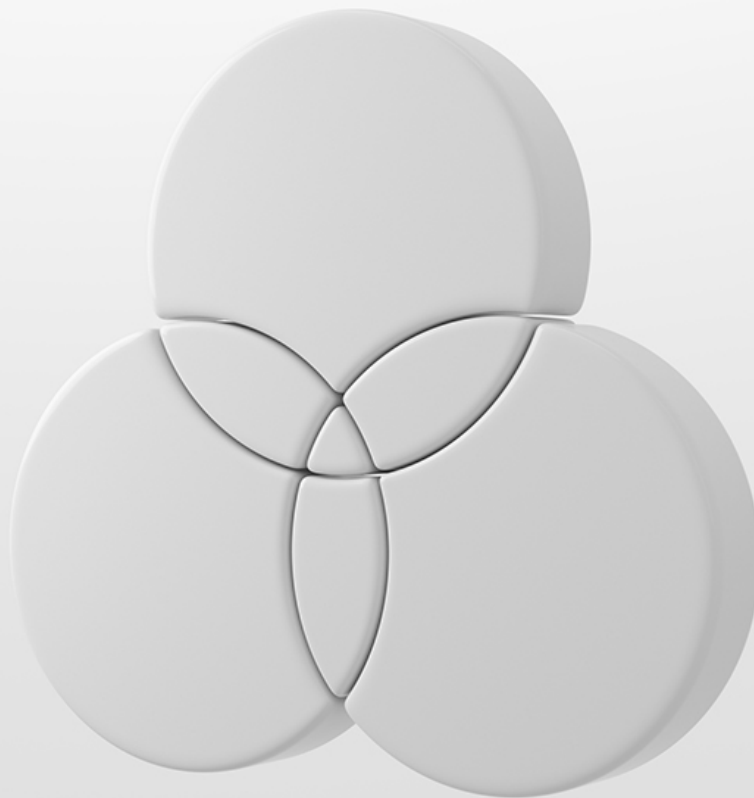

ԹՐԱՆՍՓԱՐԵՆՍԻ
ԻՆԹԵՐՆԵՇՆԼ
հակակոռուպցիոն կենտրոն

ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

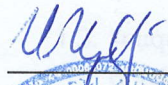
Հաստատված է՝
«Թրանսփարենսի Ինթերնեշնլ
հակակոռուպցիոն
կենտրոն» հասարակական
կազմակերպության
Ընդհանուր ժողովի կողմից

Գրանցված է ՀՀ արդարադատության նախարարի
N953 հրամանով, 21-ը օգոստոսի, 2000թ.
ՀՎՀՀ 00063072

22-ը դեկտեմբերի 2021 թ.

Գործադիր տնօրեն՝

Գրանցված է ՀՀ իրավաբանական անձանց
պետական ռեգիստրի կենտրոնական մարմնի
կողմից 17-ը ապրիլի, 2003թ.
Գրանցման համար՝ N211.171.01741
Վկայական՝ N 03Ա-060363

Սոնա Այվազյան

31-ը հոկտեմբերի 2017թ. գրանցված
կանոնադրության թիվ 1-2 փոփոխությունը
գրանցված է ՀՀ իրավաբանական անձանց
պետական ռեգիստրի գործակալության կողմից

« 05 » 5 ապրիլ 2022 թ.

«Թրանսփարենսի Ինթերնեշնլ հակակոռուպցիոն կենտրոն»

հասարակական կազմակերպության

Կ Ա Ն Ո Ն Ա Դ Դ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

(Նոր խմբագրություն)

2022

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

- 1.1. Թրանսփարենսի Ինթերնեշնլ հակակոռուպցիոն կենտրոն» հասարակական կազմակերպությունը (այսուհետ՝ Կազմակերպություն) շահույթ չհետապնդող հասարակական միավորում է, որը գործում է Հայաստանի Հանրապետության (իստայսու՝ ՀՀ) Սահմանադրության, ՀՀ միջազգային պայմանագրերի, ՀՀ օրենսդրության և սույն կանոնադրության համաձայն:
- 1.2. Կազմակերպությունը գործում է օրինականության, խտրականության բացառման, բարեխղճության, անդամների շահերի ընդհանրության, կամավորության, թափանցիկության, հրապարակայնության, ինքնակառավարման և հաշվետվողականության սկզբունքներով:
- 1.3. Կազմակերպությունն իրավաբանական անձի կարգավիճակ է ձեռք բերում պետական գրանցման պահից:
- 1.4. Կազմակերպությունը գործում է ՀՀ ողջ տարածքում՝ ՀՀ օրենսդրությանը համապատասխան, ինչպես նաև օտարերկրյա պետություններում՝ այդ երկրների օրենսդրությանը համապատասխան:
- 1.5. Կազմակերպության անվանումն է հայերեն՝ «Թրանսփարենսի Ինթերնեշնլ հակակոռուպցիոն կենտրոն» հասարակական կազմակերպություն (հապավում՝ «ԹԻՀԿ» ՀԿ), ռուսերեն՝ "Антикоррупционный центр Транспаренси Интернешнл" общественная организация (հապավում՝ "АЦТИ" ОО), անգլերեն՝ "Transparency International Anticorruption Center" public organization (հապավում՝ "TIAC" PO):
- 1.6. Կազմակերպության խորհրդանիշը կապույտ գույնի երկրագնդի պատկեր է, որի վրա պատկերված են հատվող զրոյական միջօրեականը և հասարակածը՝ ձևավորելով լատինատառ «t» փոքրատառը: Հատման կետից ներքևի աջ հարթությունում՝ միջօրեականին զուգահեռ, գծված է ուղիղ գիծ, որը ձևավորում է լատինատառ «i» փոքրատառի ուղղահայաց մասը, իսկ հասարակածի վերևի հարթությունում՝ այդ տառի «գլխիկը» կետի տեսքով՝ համաձայն սույն Կանոնադրության հավելվածի:
- 1.7. Կազմակերպությունն ունի ինքնուրույն հաշվեկշիռ, հաշվարկային հաշիվ և այլ հաշիվներ բանկերում՝ ՀՀ դրամով և օտարերկրյա արժույթներով, հայերեն և անգլերեն լեզուներով կլոր կնիք՝ իր խորհրդանիշով:
- 1.8. Կազմակերպության գտնվելու վայրն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, Կենտրոն համայնք, Սարյան փողոց, շենք 12, բնակարան 11 և 12 հասցե:

2. ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐՆ ՈՒ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

- 2.1 Կազմակերպության առաքելությունն է՝ խթանել լավ կառավարման և ժողովրդավարական գործընթացները՝ հանուն պետականության ամրապնդման և կոռուպցիայից զերծ Հայաստանի:
- 2.2 Կազմակերպության նպատակներն են՝
 - 1) կանխարգելել կոռուպցիան կառավարման գործընթացների թափանցիկությունը, հաշվետվողականությունը և բարելավելությունը խթանելու միջոցով,

- 2) **Նպաստել իրավունքի գերակայությանը** պատշաճ իրավակիրարկմանը, արդարադատության հաստատմանը, մարդու իրավունքների պաշտպանությանը հետամուտ լինելու միջոցով,
- 3) **պաշտպանել հանրային ռեսուրսները** հանրային գույքի ու ֆինանսների պատասխանատու կառավարմանը և հանրությանը մատուցվող ծառայությունների արդյունավետությանը նպաստելու միջոցով,
- 4) **խթանել օրինավորությունը քաղաքականության մեջ** ազատ և արդար ընտրությունների կայացմանը և քաղաքական համակարգի կատարելագործմանն աջակցելու միջոցով,
- 5) **խթանել քաղաքացիական առաջնորդությունը** գիտելիք տարածելու, քաղաքացիական տարածքը պաշտպանելու և հանրության ներգրավման հնարավորություններ ստեղծելու միջոցով:

2.3 Կազմակերպության գործունեությունը ներառում է՝

- 1) հետազոտությունների իրականացում, քաղաքականությունների մոնիտորինգ և գնահատում, իրավական ակտերի փորձաքննություն,
- 2) համակարգային բնույթի բարեփոխումների վերաբերյալ առաջարկների մշակում և ջատագովություն տեղական և միջազգային մակարդակներում,
- 3) ձեռնարկների մշակում, մեթոդների և գործիքակազմերի կատարելագործում,
- 4) հասարակության իրազեկում, ուսուցանում և կարողությունների զարգացում,
- 5) հանրային ներգրավում և վերահսկողություն, այդ թվում՝ ընտրություններին դիտորդական առաքելություն իրականացնելու միջոցով,
- 6) շահագրգիռ կողմերին մասնագիտական, այդ թվում՝ իրավաբանական, աջակցության տրամադրում,
- 7) իր և իր անդամների, կազմակերպության շահառուների, կամավորների, ինչպես նաև կազմակերպության նպատակների շրջանակներում հանրության և/կամ այլոց իրավունքների և շահերի ներկայացում և պաշտպանություն պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմիններում, ընդհուպ՝ խախտված իրավունքների պաշտպանություն դատարանում:

2.4 Կազմակերպությունն իր նպատակներին համապատասխան իրավունք ունի՝

- 1) իր անունից ձեռք բերելու և իրականացնելու գույքային և անձնական ոչ գույքային իրավունքներ, կրելու պարտականություններ, դատարանում հանդես գալու որպես հայցվոր կամ պատասխանող,
- 2) իրականացնելու ձեռնարկատիրական գործունեություն, այդ նպատակով տնօրինելու իր գույքը և գործունեության արդյունքները, ինչպես նաև օրենքով սահմանված կարգով ստեղծելու առևտրային կազմակերպություն կամ դառնալ նրա մասնակից,
- 3) իր աշխատանքներում ներգրավել կամավորներ,
- 4) իր նպատակներին համապատասխան ունենալ շահառուներ. կազմակերպության շահառուներն են այն իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձինք կամ անձանց խմբերը, ի շահ որոնց իրականացվում է Կազմակերպության գործունեությունը,
- 5) կատարելու օրենքով չարգելված այլ գործողություններ:

3. ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԸ

- 3.1 Կազմակերպության կառավարման մարմիններն են Կազմակերպության անդամների Ընդհանուր ժողովը (այսուհետ՝ Ընդհանուր ժողով), Խորհուրդը և Գործադիր տնօրենը:
- 3.2 Կազմակերպության բարձրագույն կառավարման մարմինը Կազմակերպության Ընդհանուր ժողովն է:

- 3.3 Կազմակերպության կառավարման կոլեգիալ մարմինը Կազմակերպության Խորհուրդն է (այսուհետ՝ Խորհուրդ):
- 3.4 Կազմակերպության գործադիր մարմինը Կազմակերպության Գործադիր տնօրենն է (այսուհետ՝ Գործադիր տնօրեն):

4. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎ

- 4.1 Յերթական Ընդհանուր ժողովը գումարվում է Խորհրդի կողմից տարին մեկ անգամ: Արտահերթ Ընդհանուր ժողով կարող է հրավիրվել Կազմակերպության անդամների առնչված մեկ երրորդի, Խորհրդի կամ Գործադիր տնօրենի գրավոր նախաձեռնությամբ:
- 4.2 Ընդհանուր ժողովը գումարվում է մասնակիցների կամ պատվիրակների համատեղ հավաքի ձևով կամ հեռակա կարգով՝ հեռահաղորդակցության միջոցների օգտագործմամբ:
- 4.3 Ընդհանուր ժողովի օրակարգի, անցկացման վայրի, օրվա ու ժամի մասին Կազմակերպության անդամները ծանուցվում են հեռահաղորդակցության միջոցներով՝ Ընդհանուր ժողովի անցկացման օրվանից ոչ ուշ, քան 10 օր առաջ:
- 4.4 Արտահերթ Ընդհանուր ժողովը գումարվում է դրա նախաձեռնումից ոչ ուշ, քան 5 օրվա ընթացքում, եթե նախաձեռնողի կողմից չի առաջարկվել ավելի երկար այլ ժամկետ: Արտահերթ Ընդհանուր ժողովի օրակարգի, անցկացման վայրի, օրվա ու ժամի մասին Կազմակերպության անդամները ծանուցվում են հեռահաղորդակցության միջոցներով՝ Ընդհանուր ժողովի անցկացման օրվանից ոչ ուշ, քան 5 օր առաջ:
- 4.5 Ընդհանուր ժողովն իրավագոր է, եթե դրան մասնակցում է Կազմակերպության բոլոր անդամների կամ բոլոր պատվիրակների ընդհանուր թվի կեսից ավելին՝ առկա կամ հեռակա կարգով՝ հեռահաղորդակցության միջոցների օգտագործմամբ:
- 4.6 Ընդհանուր ժողովը որոշումներն ընդունում է Ընդհանուր ժողովին ներկա անդամների (պատվիրակների) ձայների պարզ մեծամասնությամբ:
- 4.7 Եթե Ընդհանուր ժողովում քննարկվում է Կազմակերպության որևէ անդամի կամ նրա հետ մերձավոր ազգակցությամբ և/կամ խնամիրությամբ կապված անձի (ծնող, ամուսին, զավակ, եղբայր, քույր, ամուսնու ծնող, զավակ, եղբայր և քույր) վերաբերյալ հարց, ապա տվյալ անդամը քվեարկությանը չի մասնակցում:
- 4.8 Ընդհանուր ժողովն իրավասու է՝
- 1) կատարելու Կազմակերպության կանոնադրության փոփոխություններ և լրացումներ կամ նոր խմբագրությամբ հաստատելու կանոնադրությունը,
 - 2) ստեղծելու այլ իրավաբանական անձ, որոշումներ ընդունելու այլ կազմակերպությունում Կազմակերպության մասնակցության մասին,
 - 3) Ընդունելու որոշումներ Կազմակերպության առանձնացված ստորաբաժանումներ կամ հիմնարկներ ստեղծելու և դրանց կանոնադրությունները հաստատելու մասին,
 - 4) հաստատելու Կազմակերպության կառուցվածքը,
 - 5) որոշում ընդունելու Գործադիր տնօրենի ընտրության և նրա լիազորությունների դադարեցման վերաբերյալ՝ Խորհրդի առաջարկով,
 - 6) որոշումներ ընդունելու Կազմակերպության Խորհրդի և Էթիկայի հանձնաժողովի կազմավորման, ընտրության (նշանակման) կամ նրանց լիազորությունները վաղաժամկետ դադարեցնելու (զբաղեցրած պաշտոնից ազատելու) մասին,

- 7) սահմանելու Կազմակերպության գործադիր մարմնի վարձատրության կարգը և պայմանները՝ վարձատրությունը նախատեսված լինելու դեպքում,
- 8) ընտրելու Կազմակերպության աուդիտոս իրականացնող անձին (աուդիտորին)՝ ՀՀ օրենսդրության սահմանված կարգով,
- 9) դադարեցնելու Կազմակերպության մարմինների՝ իրավական ակտերի պահանջներին և կանոնադրությանը հակասող որոշումների գործողությունը,
- 10) ընդունելու որոշում Կազմակերպության անդամակցության և անդամակցության դադարեցման, այդ թվում՝ հեռացման վերաբերյալ,
- 11) հաստատելու Կազմակերպության գործունեության ռազմավարությունը,
- 12) հաստատելու Կազմակերպության Վարչագծի կանոնները,
- 13) յուրաքանչյուր տարի հաստատելու Կազմակերպության գործունեության և գույքի օգտագործման վերաբերյալ Գործադիր տնօրենի տարեկան հաշվետվությունները,
- 14) հաստատելու Կազմակերպության անդամավճարների չափը և վճարման կարգը,
- 15) ընդունելու որոշումներ Կազմակերպության վերակազմակերպման ու լուծարման մասին,
- 16) իրականացնելու օրենքով կամ Կազմակերպության կանոնադրությամբ նախատեսված այլ լիազորություններ:

4.9 Ընդհանուր ժողովը վարում է Խորհրդի նախագահը, վերջինիս բացակայության դեպքում Խորհրդի անդամներից որևէ մեկը՝ Խորհրդի որոշմամբ:

4.10 Ընդհանուր ժողովի արձանագրությունը ստորագրում են Ընդհանուր ժողովի նախագահողը և քարտուղարը: Ընդհանուր ժողովի արձանագրությունները պահպանվում են առնվազն տասը տարի:

5. ԽՈՐՀՈՒՐԴ

5.1 Խորհուրդն Ընդհանուր ժողովների միջև ընկած ժամանակահատվածում գործող Կազմակերպության կոլեգիալ կառավարման մարմինն է: Խորհուրդը ձևավորվում է Ընդհանուր ժողովի կողմից՝ երեք տարի ժամկետով և գործում է հասարակական հիմունքներով: Խորհրդի անդամների թիվը սահմանում է Ընդհանուր ժողովը՝ նվազագույնը հինգ, առավելագույնը՝ ինը անդամի կազմով՝ կեստ թվով:

5.2 Խորհրդի անդամ կարող է ընտրվել Կազմակերպությանն առնվազն երկու տարի անդամակցող անձը, որն ընդգրկված չէ Ընդհանուր ժողովի կողմից ձևավորվող կառավարման մարմիններում և Կազմակերպության աշխատակազմում, ինչպես նաև որևէ կուսակցության ընտրովի/նշանակովի ղեկավար մարմիններում: Նույն անձը չի կարող ավելի քան երկու անգամ անընդմեջ ընտրվել Խորհրդի կազմում: Փակ, գաղտնի քվեարկության արդյունքում ընտրված է համարվում առավել շատ ձայներ հավաքած թեկնածուն: Ձայների հավասարության դեպքում անցկացվում է վիճակահանություն: Եթե Խորհրդի կազմում առաջադրված թեկնածուն հանդիսանում է որևէ կուսակցության անդամ և Խորհրդում միևնույն կուսակցության (կուսակցությունների դաշինքի) անդամների թիվը գերազանցում է Խորհրդի կազմի մեկ երրորդը, ապա ընտրված է համարվում տվյալ կուսակցության (կուսակցությունների դաշինքի) առավելագույն ձայներ հավաքած թեկնածուն(երը), իսկ մյուս թեկնածուն(երը) Խորհրդում իրենց տեղը զիջում են քվեարկության արդյունքներով առավել շատ ձայներ հավաքած՝ ոչ նույն կուսակցության (կուսակցությունների դաշինքի) հաջորդ թեկնածու(ներ)ին:

5.3 Խորհուրդն իր կազմից ընտրում է Խորհրդի նախագահ՝ երեք տարի ժամկետով: Խորհրդի նախագահի թափուր պաշտոնը համարվում է 30-օրյա ժամկետում: Խորհրդի նախագահ-

իլը հանդես է գալիս խորհրդի անունից՝ Գործադիր տնօրենի հետ աշխատանքային պայմանագիր կնքելիս:

խորհրդի նախագահը՝

- 1) գումարում և վարում է խորհրդի նիստերը,
- 2) ստորագրում է խորհրդի նիստերի արձանագրությունները,
- 3) Կազմակերպության անունից կնքում է աշխատանքային պայմանագիր Գործադիր տնօրենի հետ,
- 4) վարում է Ընդհանուր ժողովի նիստերը,
- 5) իրականացնում է օրենքով կամ Կազմակերպության կանոնադրությամբ՝ խորհրդի անդամներին վերապահված այլ լիազորություններ:

5.4 խորհրդի անդամների ֆինանսական և այլ շահերը հայտարարագրվում և տեղադրվում են Կազմակերպության պաշտոնական կայքում՝ տարեկան մեկ անգամ թարմացմամբ:

5.5 խորհրդի անդամի լիազորությունների ժամկետը լրանում է երեք տարի հետո՝ նրա ընտրության օրվան հաջորդող նույն օրը:

5.6 խորհրդի անդամի լիազորությունները կարող են վաղաժամկետ դադարել կամ դադարեցվել, եթե՝

- 1) նա հրաժարականի մասին գրավոր դիմում է ներկայացրել,
- 2) նա՝ դատարանի օրինական ուժի մեջ մտած վճռի հիման վրա ճանաչվել է անգործունակ, անհայտ բացակայող կամ հայտարարվել է մահացած,
- 3) նա երեք անգամ անընդմեջ անհարգելի բացակայել է խորհրդի նիստերից,
- 4) ի հայտ են եկել փաստեր, որ ընտրվելու պահին նա չի համապատասխանել ներկայացվող պահանջներին,
- 5) Եթիկայի հանձնաժողովի եզրակացությամբ հաստատվել է նրա կողմից Կազմակերպության Վարքագծի կանոնները կամ շահերի բախման պահանջները խախտելու փաստը,
- 6) նա մահացել է:

Սույն կետով նախատեսված դեպքերում խորհրդի անդամի լիազորությունները դադարեցնելու մասին Ընդհանուր ժողովն ընդունում է որոշում՝ բացառությամբ 1-ին ենթակետով սահմանված դեպքի: Հրաժարականի մասին խորհրդի անդամի գրավոր դիմումը Ընդհանուր ժողովն ընդունում է ի գիտություն, և նրա լիազորությունները համարվում են դադարեցված:

5.7 Սույն կանոնադրության 5.6-րդ կետի 3-4-րդ ենթակետերով սահմանված դեպքերում խորհրդի անդամը խորհրդի գրավոր պահանջով ներկայացնում է գրավոր բացատրություն: Եթե խորհրդի սահմանած ժամկետում խորհրդի անդամն առանց հարգելի պատճառների չի ներկայացնում բացատրություն, ապա լիազորությունների դադարեցման մասին որոշումը կարող է ընդունվել առանց բացատրության, ինչը, սակայն, չի սահմանափակում Ընդհանուր ժողովում հարցի վերաբերյալ խորհրդի տվյալ անդամի՝ կարծիք արտահայտելու իրավունքը:

5.7.1 Սույն կանոնադրության 5.6 կետի 5-րդ ենթակետով սահմանված դեպքերում Ընդհանուր ժողովն ընդունում է որոշում Եթիկայի հանձնաժողովի եզրակացության հիման վրա:

5.8 խորհրդի անդամի լիազորությունները դադարեցնելու մասին որոշումն ընդունում է Ընդհանուր ժողովը: խորհրդի անդամի թափուր տեղը համալրվում է 30-օրյա ժամկետում՝ սույն կանոնադրությամբ սահմանված կարգով:

5.9 խորհուրդն իր գործունեությունն իրականացնում է նիստերի միջոցով, որոնք գումարվում են առնվազն երեք ամիսը մեկ անգամ՝ խորհրդի նախագահի կողմից՝ Կազմակերպության աշխատակազմի աջակցությամբ: Արտահերթ նիստ կարող է հրավիրվել խորհրդի անդամների առնվազն մեկ երրորդի կամ Գործադիր տնօրենի նախաձեռնությամբ:

- 5.10 Խորհրդի նիստի օրակարգի, անցկացման վայրի, օրվա ու ժամի մասին Խորհրդի անդամները, ինչպես նաև Կազմակերպության անդամները և աշխատակազմը ծանուցվում են հեռահաղորդակցության միջոցներով, նիստի անցկացման օրվանից առնվազն 5 օր առաջ: Արտահերթ նիստերի վերաբերյալ ծանուցումը տրվում է նիստից առնվազն 3 օր առաջ:
- 5.11 Խորհրդի նիստն իրավագոր է, եթե դրան ֆիզիկապես կամ հեռակա կարգով՝ հեռահաղորդակցության միջոցների օգտագործմամբ, մասնակցում է Խորհրդի անդամների կեսից ավելին: Խորհրդի նիստերը վարում է Խորհրդի նախագահը, իսկ վերջինիս բացակայության կամ այդ պաշտոնը թափուր լինելու դեպքում՝ Խորհրդի անդամը: Խորհրդի նիստերը բաց են Կազմակերպության անդամների և աշխատակազմի համար:
- 5.12 Խորհրդի որոշումներն ընդունվում են նիստին ներկա անդամների ձայների պարզ մեծամասնությամբ: Ձայների հավասարության դեպքում Խորհրդի նախագահի ձայնը վճռորոշ է:
- 5.13 Խորհուրդն իրավասու է՝
- 1) գումարելու Ընդհանուր ժողով, սահմանելու դրա օրակարգը և գումարման կարգը,
 - 2) ներկայացնելու առաջարկություններ Ընդհանուր ժողովին վերջինիս բացառիկ իրավասությանը վերաբերող հարցերի վերաբերյալ,
 - 3) ներկայացնելու առաջարկություններ Ընդհանուր ժողովին Կազմակերպության անդամի կողմից Էթիկայի հանձնաժողովի եզրակացության հիման վրա Վարքագծի կանոնների կամ շահերի բախման պահանջների խախտումների համար՝ պատասխանատվության միջոցներ կիրառելու վերաբերյալ,
 - 4) հավանության արժանացնելու Կազմակերպության ռազմավարությունը, և այն ներկայացնելու Ընդհանուր ժողովի հաստատմանը,
 - 5) հաստատելու Կազմակերպության աշխատակազմի կառուցվածքը,
 - 6) հաստատելու Կազմակերպության ռազմավարական բնույթի փաստաթղթերը,
 - 7) հաստատելու Խորհրդի և Գործադիր տնօրենի գործունեությունը և փոխհարաբերությունները կանոնակարգող փաստաթղթերը և վերահսկելու դրանց կատարումը,
 - 8) ի գիտություն ընդունելու Գործադիր տնօրենի ներկայացրած տեղեկատվությունը Կազմակերպության ընթացիկ գործունեության և իրականացվող ծրագրերի վերաբերյալ,
 - 9) հավանության արժանացնելու Կազմակերպության անդամավճարի չափն ու գանձման կարգը և այն ներկայացնելու Ընդհանուր ժողովի հաստատմանը,
 - 10) սահմանելու Կազմակերպության ծառայություններից Կազմակերպության անդամների օգտվելու դեպքերն ու կարգը,
 - 11) սահմանելու Ընդհանուր ժողովին մասնակցող պատվիրակների ընտրության կարգը և համամասնությունը:
 - 12) լուծելու ցանկացած այլ հարց՝ բացառությամբ Ընդհանուր ժողովի բացառիկ իրավասությանը և Գործադիր տնօրենին վերապահված հարցերի:
- 5.14 Եթե Խորհրդում քննարկվում է Խորհրդի անդամի կամ նրա հետ մերձավոր ազգակցությամբ և/կամ խնամիությամբ կապված անձի (ծնող, ամուսին, զավակ, եղբայր, քույր, ամուսնու ծնող, զավակ, եղբայր և քույր) Վարքագծի կանոնների կամ շահերի բախման պահանջների վերաբերյալ հարց, ապա Խորհրդի տվյալ անդամը հարցի քննարկմանը և քվեարկությանը չի մասնակցում՝ հայտնելով ինքնաբացարկ:
- 5.15 Խորհրդի նիստերն արձանագրվում են: Արձանագրությունը ստորագրում են Խորհրդի նախագահը (կամ նախագահողը) և քարտուղարը: Խորհրդի նիստերի արձանագրությունները պահպանվում են առնվազն տասը տարի:

6. ԳՈՐԾԱԴԻՐ ՏՆՕՐԵՆ

6.1 Կազմակերպության առաքելության և նպատակների իրականացմանն ուղղված գործունեությունը համակարգում է Գործադիր տնօրենը, որն ընտրվում է Ընդհանուր ժողովի կողմից՝ խորհրդի առաջարկով:

6.2 Գործադիր տնօրենը՝

- 1) կազմակերպում և իրականացնում է Կազմակերպության ընթացիկ գործունեության ղեկավարում,
- 2) ապահովում է Ընդհանուր ժողովի և խորհրդի որոշումների կատարումը,
- 3) ներկայացնում է Կազմակերպությունը ՀՀ-ում և օտարերկրյա պետություններում,
- 4) առանց լիազորագրի ներկայացնում է Կազմակերպությունը պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմիններում, իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց հետ փոխհարաբերություններում,
- 5) տնօրինում և կառավարում է Կազմակերպության ցանկացած տեսակի և չափի գույքը, այդ թվում՝ ֆինանսական միջոցները, գործարքներ է կնքում Կազմակերպության անունից,
- 6) բանկերում բացում է Կազմակերպության հաշվարկային (այդ թվում՝ արտարժույթային) և այլ հաշիվներ,
- 7) հաստատում է Կազմակերպության աշխատակազմի հաստիքացուցակը և տարեկան ծախսերի նախահաշիվը,
- 8) կնքում է աշխատանքային, ծառայությունների մատուցման և այլ պայմանագրեր,
- 9) իր իրավասության սահմաններում արձակում է հրամաններ, տալիս է հրահանգներ և վերահսկում է դրանց կատարումը,
- 10) աշխատակիցների նկատմամբ կիրառում է խրախուսման և կարգապահական պատասխանատվության միջոցներ,
- 11) տալիս է լիազորագրեր,
- 12) հաստատում է Կազմակերպության ընթացիկ գործունեությունը կանոնակարգող, այդ թվում՝ նրա առանձնացված ստորաբաժանումների, հիմնարկների ներքին կարգապահական և այլ կանոնները,
- 13) հաստատում է ժողովի գումարմանը նախորդող տարվա Կազմակերպության գործունեության և գույքի օգտագործման տարեկան հաշվետվությունները, որոնք յուրաքանչյուր տարի ներկայացնում է Ընդհանուր ժողովի հաստատմանը,
- 14) իրականացնում է Կազմակերպության ընթացիկ գործունեության կառավարմանն ուղղված այլ գործառնություններ՝ բացառությամբ սույն կանոնադրությամբ սահմանված Ընդհանուր ժողովի և խորհրդի իրավասության հարցերի:

6.3 Գործադիր տնօրենը կարող է իրեն վերապահված լիազորությունների իրականացումն ապահովելու համար աշխատանքի ընդունել համապատասխան աշխատակազմ, որի կառուցվածքը հաստատում է խորհուրդը՝ սույն կանոնադրության 5.13 կետի համաձայն:

7. ՎԵՐԱՅՍԿՈՂՈՒԹՅՈՒՆ

7.1 Կազմակերպության գործունեության նկատմամբ վերահսկողություն իրականացնում է Ընդհանուր ժողովը:

7.2 Կազմակերպությունն իր ֆինանսական հաշվետվությունների ստուգման նպատակով կարող է պատվիրել արտաքին աուդիտ:

8. ԵԹԻԿԱՅԻ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

8.1 Կազմակերպության անդամների կողմից Կազմակերպության հաստատած Վարքագծի կանոնների պահպանման և շահերի բախման նկատմամբ հսկողությունն ու Կազմակերպությունում բարեվարքության միջավայրի գնահատումը իրականացնում է մշտապես գործող Եթիկայի հանձնաժողովը (այսուհետ՝ Հանձնաժողով):

8.2 Հանձնաժողովը ձևավորվում է Ընդհանուր ժողովի կողմից՝ երեք տարի ժամկետով: Հանձնաժողովը կազմված է երեք անդամից՝ նախագահ և երկու անդամ, որոնցից մեկը պարտադիր պետք է լինի Կազմակերպության աշխատակազմից: Նույն անձը չի կարող ավելի քան երկու անգամ անընդմեջ ընտրվել Հանձնաժողովի կազմում: Հանձնաժողովն իր կազմից փակ գաղտնի քվեարկությամբ ընտրում է Հանձնաժողովի նախագահ՝ 3 տարի ժամկետով, բայց ոչ ավելի, քան իր լիազորությունների ժամկետի ավարտը:

8.3 Հանձնաժողովի անդամ կարող է ընտրվել Կազմակերպությանը առնվազն երկու տարի անդամակցող անձը, որն ընդգրկված չէ Կազմակերպության հորիզոնի կազմում: Փակ գաղտնի քվեարկության արդյունքում ընտրված է համարվում առավել շատ ձայներ հավաքած թեկնածուն: Ձայների հավասարության դեպքում անցկացվում է վիճակահանություն:

8.4 Հանձնաժողովի անդամի լիազորությունները կարող են վաղաժամկետ դադարել կամ դադարեցվել, եթե՝

- 1) նա հրաժարականի մասին գրավոր դիմում է ներկայացրել,
- 2) նա դատարանի օրինական ուժի մեջ մտած վճռի հիման վրա ճանաչվել է անգործունակ, անհայտ բացակայող կամ հայտարարվել է մահացած,
- 3) նա երեք անգամ անընդմեջ անհարգելի բացակայել է Հանձնաժողովի նիստերից,
- 4) ի հայտ են եկել փաստեր, որ ընտրվելու պահին նա չի համապատասխանել Հանձնաժողովի անդամին ներկայացվող պահանջներին,
- 5) Եթիկայի հանձնաժողովի եզրակացությամբ հաստատվել է նրա կողմից Կազմակերպության Վարքագծի կանոնները կամ շահերի բախման պահանջները խախտելու փաստը,
- 6) նա մահացել է:

Սույն կետով նախատեսված դեպքերում Հանձնաժողովի անդամի լիազորությունները դադարեցնելու մասին Ընդհանուր ժողովն ընդունում է որոշում, բացառությամբ 1-ին ենթակետով սահմանված դեպքի: Հրաժարականի մասին Հանձնաժողովի անդամի գրավոր դիմումը Ընդհանուր ժողովն ընդունում է ի գիտություն, և նրա լիազորությունները համարվում են դադարեցված:

8.5 Սույն կանոնադրության 8.4-րդ կետի 3-4-րդ ենթակետերով սահմանված դեպքերում Հանձնաժողովի անդամը հորիզոնի գրավոր պահանջով ներկայացնում է գրավոր բացատրություն: Եթե հորիզոնի սահմանած ժամկետում Հանձնաժողովի անդամն առանց հարգելի պատճառների չի ներկայացնում բացատրություն, ապա լիազորությունների դադարեցման մասին որոշումը կարող է ընդունվել առանց բացատրության, ինչը, սակայն, չի սահմանափակում Ընդհանուր ժողովում հարցի վերաբերյալ տվյալ անդամի՝ կարծիք արտահայտելու իրավունքը:

8.5.1 Սույն կանոնադրության 8.4 կետի 5-րդ ենթակետով սահմանված դեպքերում Ընդհանուր ժողովն ընդունում է որոշում Եթիկայի հանձնաժողովի եզրակացության հիման վրա:

8.6 Հանձնաժողովի անդամի լիազորությունները դադարեցնելու մասին որոշումն ընդունում է Ընդհանուր ժողովը: Հանձնաժողովի անդամի թափուր տեղը համալրվում է 30-օրյա ժամկետում՝ սույն կանոնադրությամբ սահմանված կարգով:

8.7 Էթիկայի հանձնաժողովն իրավասու է՝

- 1) իրավիքել նիստեր Կազմակերպության և/կամ աշխատակազմի ցանկացած անդամի գրավոր դիմումի հիման վրա կամ սեփական նախաձեռնությամբ, ինչպես նաև Կազմակերպության կայքէջի միջոցով քաղաքացիներից ստացված դիմում բողոքների, այդ թվում՝ անանուն հաղորդումների հիման վրա՝ Կազմակերպության անդամի, աշխատողի և կամավորի կողմից Վարքագծի կանոնների և/կամ շահերի բախմանը ներկայացվող պահանջների խախտումների վերաբերյալ,
- 2) ընդունել եզրակացություն Կազմակերպության անդամի, աշխատողի և կամավորի կողմից Վարքագծի կանոնները խախտելու և/կամ շահերի բախման իրավիճակներում գտնվելու վերաբերյալ կամ որոշում՝ վարույթը կարճելու մասին,
- 3) իրականացնել ուսումնասիրություններ և ներկայացնել առաջարկություններ Կազմակերպության խորհրդին և տնօրենին Կազմակերպության բարեվարքության միջավայրի գնահատման, Վարքագծի կանոնների, շահերի բախման իրավիճակների պահանջների պահպանման վերաբերյալ, այդ թվում՝ աշխատակազմի և կամ իրավիքված մասնագետների աջակցությամբ,
- 4) տրամադրել խորհրդատվություն և մեկնաբանություններ կազմակերպության անդամներին, աշխատողներին և կամավորներին Վարքագծի կանոնների և շահերի բախման իրավիճակների պահանջների պահպանման վերաբերյալ:

8.8 Հանձնաժողովի եզրակացությունը կամ վարույթը կարճելու մասին որոշումը 3-օրյա ժամկետում ուղարկվում է խորհրդին, Գործադիր տնօրենին, դիմումատու և շահագրգիռ անձանց (ում վերաբերյալ դիմումը ներկայացվել է):

8.9 Հանձնաժողովի նիստերն արձանագրվում են: Արձանագրությունը ստորագրում են Հանձնաժողովի նախագահը (կամ նախագահողը) և քարտուղարը: Հանձնաժողովի նիստերի արձանագրությունները պահպանվում են առնվազն տասը տարի:

9. ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆԸ ԱՆԴԱՄԱԳՐՎԵԼՈՒ ԵՎ ԱՆԴԱՄՈՒԹՅՈՒՆՆԻՑ ԴՈՒՐՍ ԳԱՆՈՒ ԿԱՐԳԸ, ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

9.1 Կազմակերպության անդամ կարող է դառնալ 18 տարին լրացած յուրաքանչյուր ոք, ով կիսում է Կազմակերպության արժեքներն ու կանոնադրական նպատակները և ցանկանում է մասնակցել Կազմակերպության գործունեությանը:

9.2 Կազմակերպությանը անդամակցելու վերաբերյալ որոշումը կայացվում է Ընդհանուր ժողովի կողմից՝ անդամակցել ցանկացող անձի՝ խորհրդին ուղղված գրավոր դիմումի և երկու երաշխավորությունների հիման վրա: Երաշխավորությունները պետք է լինեն Կազմակերպության անդամների, աշխատողների կամ գործընկեր կազմակերպությունների կողմից:

9.2.1 Կազմակերպության անդամ չեն կարող լինել՝

- 1) «Հանրային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքով նախատեսված՝ քաղաքական, վարչական, ինքնավար և հայեցողական տեսակների պաշտոններ զբաղեցնող անձինք,
- 2) Պետական մասնակցությամբ առևտրային և ոչ առևտրային կազմակերպությունների ղեկավար մարմիններում որևէ կարգավիճակով ներկայացված և/կամ դրանց անունից պաշտոնապես հանդես եկող անձինք,
- 3) Կուսակցությունների ղեկավար մարմիններում որևէ կարգավիճակով ներկայացված և/կամ կուսակցությունների անունից պաշտոնապես հանդես եկող անձինք:

9.2.2 9.2.1 կետում նշված դեպքերում հայտնվելու պարագայում գործող անդամի անդամակցությունը համարվում է սառեցված մինչև համապատասխան իրավիճակի ավարտը: Անդամակցությունը վերականգնվում է Ընդհանուր ժողովի որոշմամբ՝ ան-

- դամի կողմից 6-ամսյա ժամկետում ներկայացված դիմումի հիման վրա, որի չներկայացման դեպքում՝ անդամակցությունը ավտոմատ կերպով համարվում է դադարեցված:
- 9.2.3. Անդամակցությունը կարող է համարվել սառեցված Կազմակերպության անդամի՝ խորհրդին ուղղված գրավոր դիմումի հիման վրա:
- 9.2.4 Անդամությունը սառեցնելու մասին Կազմակերպության անդամի գրավոր դիմումն Ընդհանուր ժողովն ընդունում է ի գիտություն, և անդամությունը համարվում է սառեցված:
- 9.2.5 Կազմակերպությունը պատասխանատվություն չի կրում անդամակցությունը սառեցրած անդամի արտահայտած դիրքորոշումների կամ գործողությունների համար, որոնք կարող են չհամընկնել կազմակերպության դիրքորոշման հետ: Անդամակցությունը սառեցրած անդամի գործունեությունը սառեցման ժամկետում չի կարող դիտարկվել որպես Վարքագծի կանոնների խախտում և/կամ դառնալ Էթիկայի հանձնաժողովի քննարկման առարկա: Սառեցման դեպքում անդամը չի վճարում անդամավճար:
- 9.3 Կազմակերպության անդամակցությունը կարող է դադարել կամ դադարեցվել, եթե՝
- 1) նա անդամությունը դադարեցնելու մասին գրավոր դիմում է ներկայացրել,
 - 2) նա դատարանի՝ օրինական ուժի մեջ մտած վճռի հիման վրա ճանաչվել է անգործունակ, անհայտ բացակայող կամ հայտարարվել է մահացած,
 - 3) առանց հարգելի պատճառի երկու անգամ անընդմեջ չի մասնակցել Ընդհանուր ժողովին,
 - 4) ի հայտ են եկել փաստեր, որ անդամակցելու պահին նա չի համապատասխանել ներկայացվող պահանջներին,
 - 5) երկու և ավելի անգամ սահմանված կարգով և չափով չի վճարել անդամավճարը,
 - 6) Էթիկայի հանձնաժողովի եզրակացությամբ հաստատվել է նրա կողմից Կազմակերպության Վարքագծի կանոնները կամ շահերի բախման պահանջները խախտելու վերաբերյալ փաստը,
 - 7) սառեցումից հետո նա 6-ամսյա ժամկետում անդամակցությունը վերականգնելու մասին դիմում չի ներկայացրել,
 - 8) նա մահացել է:
- Սույն կետով նախատեսված դեպքերում անդամությունը դադարեցնելու մասին Ընդհանուր ժողովն ընդունում է որոշում՝ բացառությամբ 1-ին ենթակետով սահմանված դեպքի: Անդամությունը դադարեցնելու մասին Կազմակերպության անդամի գրավոր դիմումն Ընդհանուր ժողովն ընդունում է ի գիտություն, և անդամությունը համարվում է դադարեցված:
- 9.4 Սույն կանոնադրության 9.3-րդ կետի 3-5-րդ ենթակետերով սահմանված դեպքերում Կազմակերպության անդամը խորհրդի գրավոր պահանջով ներկայացնում է գրավոր բացատրություն: Եթե խորհրդի սահմանած ժամկետում Կազմակերպության անդամն առանց հարգելի պատճառների չի ներկայացնում բացատրություն, ապա լիազորությունների դադարեցման մասին որոշումը կարող է ընդունվել առանց բացատրության, ինչը, սակայն, չի սահմանափակում Ընդհանուր ժողովում հարցի վերաբերյալ տվյալ անդամի՝ կարծիք արտահայտելու իրավունքը:
- 9.5 Սույն կանոնադրության 9.3 կետի 6-րդ ենթակետով սահմանված դեպքերում Ընդհանուր ժողովն ընդունում է որոշում Էթիկայի հանձնաժողովի եզրակացության և խորհրդի առաջարկի հիման վրա:
- 9.6 Կազմակերպության անդամն իրավունք ունի՝
- 1) ընտրելու և ընտրվելու Կազմակերպության կառավարման մարմիններում,

- 2) անձամբ ներկա լինելու Ընդհանուր ժողովին կամ Կազմակերպության կոլեգիալ կառավարման այլ մարմինների նիստերին,
- 3) պահանջելու և ստանալու Կազմակերպությունից տեղեկություններ, փաստաթղթերի պատճեններ՝ Կազմակերպության կանոնադրության փոփոխությունների, մարմինների արձանագրությունների, որոշումների, գույքի կառավարումից ստացված դրամական միջոցների վերաբերյալ, ինչպես նաև ստանալու ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտն իրականացրած աուդիտորի եզրակացության պատճենները, որոնք վերաբերում են վերջին երեք տարիներին,
- 4) ներկայացնելու առաջարկություններ կառավարման մարմիններին Կազմակերպության աշխատանքները բարելավելու նպատակով,
- 5) ներկայացնելու դիմումներ Էթիկայի հանձնաժողովին Կազմակերպության Վարքագծի կանոնների խախտման և շահերի բախման հետ կապված հարցերով,
- 6) մասնակցելու Կազմակերպության կողմից իրականացվող ծրագրերին և միջոցառումներին,
- 7) օգտվելու Կազմակերպության ծառայություններից՝ խորհրդի կողմից սահմանած դեպքերում և կարգով,
- 8) բողոքարկելու խորհրդի և Գործադիր տնօրենի որոշումները Ընդհանուր ժողովին՝ երկամսյա ժամկետում՝ սկսած այն օրվանից, երբ իմացել է կամ պարտավոր էր իմանալ այդպիսի որոշման ընդունման մասին,
- 9) սառեցնելու անդամակցությունը՝ այդ մասին գրավոր տեղեկացնելով խորհրդին,
- 10) դադարեցնելու անդամակցությունը՝ այդ մասին գրավոր տեղեկացնելով խորհրդին:

9.7 Կազմակերպության անդամը պարտավոր է՝

- 1) կատարել Կազմակերպության կանոնադրական պահանջները և կառավարման մարմինների որոշումները,
- 2) մասնակցել Ընդհանուր ժողովին, իսկ խորհրդի կամ Էթիկայի հանձնաժողովի անդամ լինելու դեպքում՝ նաև խորհրդի և Հանձնաժողովի նիստերին,
- 3) պահպանել Կազմակերպության հաստատած Վարքագծի կանոնները և շահերի բախման պահանջները,
- 4) բարեխղճորեն կատարել խորհրդի որոշմամբ իր վրա դրված պարտականությունները,
- 5) հոգ տանել Կազմակերպության հեղինակության բարձրացման համար,
- 6) սույն կանոնադրությամբ սահմանված դեպքերում խորհրդի պահանջով և վերջինիս սահմանված ժամկետում ներկայացնել գրավոր բացատրություն,
- 7) վճարել անդամավճար՝ սահմանված չափով և կարգով:

9.8 Կազմակերպության կանոնադրական պահանջները, Վարքագծի կանոնների և շահերի բախման պահանջները խախտող անդամի նկատմամբ Ընդհանուր ժողովի որոշմամբ կարող են կիրառվել կարգապահական միջոցներ՝ ընդհուպ մինչև Կազմակերպության անդամությունից հեռացում:

10. ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԸ ԲՈՂՈՔԱՐԿԵԼՈՒ ԿԱՐԳԸ

10.1 Կազմակերպության կառավարման մարմինների որոշումները կարող են բողոքարկվել Կազմակերպության անդամների կողմից համապատասխան որոշումն ընդունող մարմնի վերադաս մարմիններում:

10.2 Կազմակերպության կառավարման մարմինների՝ ՀՀ օրենսդրությանը հակասող որոշումները կարող են բողոքարկվել դատական կարգով՝ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

11. ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԳՈՅԱՑՄԱՆ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐԸ ԵՎ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

11.1 Կազմակերպությունը որպես սեփականություն կարող է ունենալ շենք, շինություններ, բնակարաններ, տրանսպորտային միջոցներ և օրենսդրությամբ չարգելված այլ գույք:

11.2 Կազմակերպության գույքի ձևավորման աղբյուր են՝

- 1) անդամների ներդրումները,
- 2) անդամավճարները,
- 3) ձեռնարկատիրական գործունեությունից ստացված միջոցները,
- 4) իր ստեղծած կամ իր մասնակցությամբ այլ կազմակերպությունից ստացված միջոցները,
- 5) դրամական մուտքերը պետական բյուջեից,
- 6) նվիրաբերությունները, այդ թվում՝ դրամաշնորհները,
- 7) հանգանակությունները,
- 8) օրենքով չարգելված այլ միջոցներ:

11.3 Կազմակերպության գույքը և միջոցները օգտագործվում են բացառապես Կազմակերպության կանոնադրական նպատակների իրականացման համար:

11.4 Կազմակերպության անդամները Կազմակերպությանը որպես սեփականություն հանձնած գույքի՝ ներառյալ անդամավճարների նկատմամբ իրավունքներ չունեն: Նրանք պատասխանատու չեն Կազմակերպության պարտավորությունների, իսկ Կազմակերպությունը՝ իր անդամների պարտավորությունների համար:

12. ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ ԵՎ ԼՈՒԾԱՐՈՒՄԸ

12.1 Կազմակերպությունը կարող է վերակազմակերպվել Ընդհանուր ժողովի որոշմամբ օրենքով սահմանված կարգով կամ օրենքով նախատեսված դեպքերում՝ դատական կարգով:

12.2 Կազմակերպությունը կարող է լուծարվել Ընդհանուր ժողովի կամ դատարանի որոշմամբ:

12.3 Կազմակերպության լուծարման մասին որոշում ընդունելուց հետո հինգ օրվա ընթացքում Ընդհանուր ժողովն այդ մասին հայտնում է Իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստր՝ լուծարման գործընթացում գտնվելու մասին պետական գրանցամատյանում գրառում կատարելու համար:

12.4 Կազմակերպության լուծարման դեպքում Ընդհանուր ժողովը ստեղծում է լուծարային հանձնաժողով, որը Կազմակերպության պարտադիր վճարումներն իրականացնելուց հետո Կազմակերպության մնացած գույքն օգտագործում է սույն Կանոնադրությամբ նախատեսված նպատակների և խնդիրների իրագործման համար, իսկ անհնարինության դեպքում՝ փոխանցում է պետական բյուջե:

12.5 Կազմակերպության լուծարմամբ դրա գործունեությունը դադարում է՝ առանց իրավունքները և պարտականությունները իրավահաջորդության սկզբունքով այլ անձանց անցնելու:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ

Տպագրված է 2 օրինակի
Օրինակ 1

Սույն կանոնադրությունը կազմված է 22.12.2021 թվականին

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՆԻՈՒՆՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐԱԾԱՆԻԿԱԿԱՆ ԵՐԱՐՈՒՄԻ ԱՆՈՒՄՆԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐԱԾԱՆԻԿ